

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број: 19-116/1

Дата: 26.01.2015

ДО
ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршивме ревизија на финансискиот извештај за приходите и расходите, заедно со ревизија на усогласеност на Демократска партија на Албанците – ДПА (во натамошниот текст ДПА) на сметката – „изборна кампања“ предвремени парламентарни избори 2014 година. Финансискиот извештај, предмет на ревизија го опфаќа периодот од 05.04.- 25.04. 2014 година.

Изразено е мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансискиот извештај за приходите и расходите за сметката „изборна кампања“ предвремени парламентарни избори 2014 година, како и за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.

Со ревизијата е констатирано дека не постојат доволно докази за потврдување на бројот, седиштата на изборните штабови и начинот на нивно користење (со или без надомест).

Истакнуваме постоење на неколку системски слабости и тоа:

- настојувањето донираните средства за изборна кампања да се поврзат со конкретен расход во пракса е применливо во случаи каде може да се лоцира конкретен расход (одобрен попуст прикажан во фактура, изјава од донаторот за бесплатно дадена услуга итн.), но не и кај физички и правни лица кои донираат парични средства;
- укинувањето на законската обврска за затворање на сметката за изборна кампања по исплатениот надомест на трошоци:
 - овозможува оние учесници во изборната кампања кои имаат создадени обврски што не можат да се покријат од обезбедените средства на сметката

ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА - „ИЗБОРНА КАМПАЊА“
ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

- на изборна кампања, истите да ги платат од извори кои не се наведени во Изборниот законик;
- создава можност таа да биде активна и да се извршуваат трансакции континуирано, што оневозможува доследно почитување на обврската за вршење ревизија „до завршување на трансакциите на таа сметка“;
 - не е дефинирано дали:
 - o донаторот - правно лице може да донира најмногу 50.000 евра во денарска противвредност (кумулативно) или тоа е вкупниот максимален износ кој може да го донира во текот на една изборна кампања по учесник по изборна кампања/политичка партија;
 - o донаторот - физичко лице може да донира најмногу 5.000 евра во денарска противвредност (кумулативно) или тоа е вкупниот максимален износ кој може да го донира во текот на една изборна кампања по учесник по изборна кампања/политичка партија.
 - уредено е дека изборната кампања меѓу другото може да се финансира и од членарина на политичката партија, но не е дефинирано од кој известувачки период може да се користат наплатените членарини на политичката партија ниту пак е уреден начинот на известување за наплатените членарини;
 - потребно е усогласување на висината на глобата за прекршочна одговорност утврдена во Изборниот законик од една и Законот за спречување на корупција од друга страна;
 - потребно е преземање на мерки и активности од надлежните органи за целосно уредување на траењето на изборната кампања пред се во услови кога се појавува поништување на гласање на одредени избирачки места и повторно прегласување, со цел јасно дефинирање на рокови за поднесување на финансиски извештаи утврдени со Изборниот законик;

Надлежните институции потребно е да преземат активности за надминување на утврдените системски слабости.

Не се примени забелешки по нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 14-212/4 од 10.12.2014 година.

ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА - „ИЗБОРНА КАМПАЊА“
ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

1. Вовед

1.1. Извршивме ревизија на приложениот финансиски извештај на страна 10 заедно со ревизија на усогласеност на сметката – „изборна кампања“ предвремени парламентарни избори 2014 година на ДПА, која се состои од финансиски извештај за приходите и расходите за периодот од 05.04. до 25.04. 2014 година и преглед на значајни политики и објаснувачки белешки кон финансискиот извештај.

1.2. Ревизијата на финансискиот извештај од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.

1.3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансискиот извештај за сметката - „изборна кампања“ предвремени парламентарни избори 2014 година на ДПА, бидејќи сметката е отворена на 28.03.2014 година.

1.4. Финансискиот извештај од точка 1.1. на овој извештај, е одговорност на раководството на партијата од точка 1.1. на овој извештај застапувано од:

- Мендух Тачи, Претседател на ДПА и
- Метин Изети, генерален секретар.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансискиот извештај којшто е ослободен од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансискиот извештај се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансискиот извештај од точка 1.1., врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансискиот извештај се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и трошоците на ДПА се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА - „ИЗБОРНА КАМПАЊА“
ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

2. Цел и делокруг на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансискиот извештај е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансискиот извештај е ослободен од материјално погрешни прикажувања без разлика дали е резултат на измами или грешки и да изрази мислење за тоа дали финансискиот извештај е изготвен, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансискиот извештај е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансискиот извештај се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

2.2. Финансискиот извештај кој е предмет на овој извештај е заснован врз годишниот финансиски извештај составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.

2.3. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансискиот извештај е ослободен од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за добивање на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на износите и обелоденувањата во финансискиот извештај. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања во финансискиот извештај без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовка и објективно презентирање на финансискиот извештај со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.1. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансискиот извештај. Веруваме дека обезбедените докази ни обезбедуваат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 15/09/2014 до 30/09/2014 година од тим на Државниот завод за ревизија.

ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА - „ИЗБОРНА КАМПАЊА“
ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

3. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на ДПА – предмет на ревизија, одржан на ден 28.10. 2014 година.

Не се примени забелешки по нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 14-212/4 од 10.12.2014 година.

3.1. Финансиски извештај

Приходи и расходи

- 3.1.1. При организирањето на изборната кампања за предвремени парламентарни избори, формирани се изборни штабови, при што со извршениот увид во деловните книги ревизијата констатира дека не се презентирани податоци за начинот на уредување на меѓусебните права и обврски со правните/физички лица за изборните штабови каде партијата користи деловен простор, што не е во согласност со одредбите на Законот за облигационите односи. Поради тоа не е можно потврдување на вкупните трошоци во случаите каде партијата користи деловен простор со надомест или за висината на донацијата во случаите каде што партијата користи објект без надомест.

Препорака

Надлежните органи на ДПА, во иднина при организирање на избори да обезбеди одлука за бројот, седиштата и начинот на користење на објектите наменети за изборни штабови и да ги уреди меѓусебните права и обврски со сопствениците на истите.

4. Ревизорско мислење

Вкупни ефекти од наодите

Вкупен ефект од изнесените наоди во точката 3.1. е непостоење на доволно докази за потврдување на бројот, седиштата и начинот на користење (со или без надомест) на објектите наменети за изборни штабови, чие влијание се одрази врз издаденото мислење од страна на ревизијата.

Мислење – за финансиски извештај

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата изнесени во точката 3.1. финансискиот извештај за приходите и расходите за период 05.04. до 25.04.2014 година го прикажува вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, резултатот од финансиските активности за периодот кој завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА - „ИЗБОРНА КАМПАЊА“
ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

Мислење – за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата изнесени во точката 3.1 активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансискиот извештај на ДПА, во сите материјални аспекти, се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

5. Системски слабости

5.1. Согласно член 84-б од Изборниот законик пропишана е обврска учесникот на изборната кампања да поднесе финансиски извештај за приходите и расходите на сметката за изборна кампања од денот на нејзиното отворање до крајот на десеттиот ден од изборната кампања, односно еден ден по завршување на изборната кампања да поднесе финансиски извештај за приходите и расходите за втората половина од изборната кампања. Формата на наведените извештаи како и вкупниот финансиски извештај за изборната кампања утврден во член 85 од наведениот закон се дефинирани со Правилникот за образецот за финансиските извештаи за приходите и расходите за изборната кампања („Службен весник на Република Македонија“ број 70/2011 и 21/2013). Со извршената ревизија се констатира дека начинот на пополнување на наведениот образец од различни политички партии е различно (одредени субјекти го применуваат сметководственото начело на пресметковна основа додека другите го применуваат сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени). Ваквата состојба упатува на потреба од натамошно разработување на одредбите на член 84-б од Изборниот законик и Правилникот за образецот за финансиските извештаи за приходите и расходите за изборната кампања во насока на надминување на утврдените состојби и јасно дефинирање на сметководственото начело на известување и пропишување на позиции за неподмирените обврски.

5.2. Изворот на финансирање на изборната кампања е уреден со член 83 од Изборниот законик додека финансирањето на редовното работење на политичките партии е уредено со членовите 8, 9, 10 и 19 од Законот за финансирање на политичките партии („Службен весник на Република Македонија“ број 76/04, 86/08, 161/08, 96/09; 148/11; 142/12 и 23/13). Со извршеното споредување на наведените одредби за начинот на финансирање на редовното работење и изборната кампања, ревизијата го утврди следното:

- со одредбите на член 83 од Изборниот законик се пропишуваат изворите на финансирање на изборната кампања, но и ограничувањата од што не може да се финансира изборната кампања. Имајќи ги во предвид состојбите во пракса каде дел од учесниците во изборната кампања имаат создадени обврски кои не можат да се покријат од обезбедените средства

ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА - „ИЗБОРНА КАМПАЊА“
ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

на сметката на изборната кампања од една страна, а од друга страна со член 10 од Законот за изменување и дополнување на изборниот законик („Службен весник на Република Македонија„ број 142/2012) извршена е измена на член 71 од Изборниот законик со што обврската за затворање на сметката за изборната кампања е укината односно истата и понатаму опстојува (функционира) со што се создаваат можности неподмирните обврски да бидат покриени/платени од извори кои не се наведени во член 83 од Изборниот законик;

- во членот 83 став 2 алинеја 3 од Изборниот законик е уредено дека покрај другото изборната кампања може да се финансира и од:
 - „правни лица во висина од 50.000 евра во денарска противвредност“. Во оваа одредба не е наведено дали за правното лице лимитот од 50.000 евра е кумулативен износ за донирање на политичките партии во текот на известувачкиот период или пак право на донирање кое се однесува на поединечен учесник во изборната кампања/политичка партија;
 - „физички лица во висина од 5.000 евра во денарска противвредност“. Во оваа одредба не е наведено дали за физичкото лице лимитот од 5.000 евра е кумулативен износ за донирање на политичките партии во текот на известувачкиот период или пак право на донирање кое се однесува на поединечен учесник во изборната кампања/политичка партија.

Поради отсуството на јасни податоци за висината на донацијата учесникот на изборната кампања не е во можност да обезбеди доследна примена на оваа одредба од Изборниот законик.

- 5.3. Согласно одредбите на член 83 став 2 алинеја 1 од Изборниот законик (Службен весник на РМ, бр. 32/14, пречистен текст) е уредено дека изборната кампања меѓу другото може да се финансира и од членарина на политичката партија. Со наведените одредби не е дефинирано од кој известувачки период може да се користат наплатените членарини на политичката партија ниту пак е уреден начинот на известување за наплатените членарини и нивното користење во претходните периоди. Ваквата состојба предизвикува дел од учесниците во изборната кампања да вршат пренос од сметката за редовно работење на сметката за изборната кампања. Во отсуство на погоре наведените состојби оневозможено е ревидирање и потврдување на пренесените средства дали истите припаѓаат на средства со кои е дозволено да се врши финансирање на изборната кампања или не. За надминување на утврдената состојба потребно е да се преземат активности за доуредување на одредбите во Изборниот законик и Законот за финансирање на политичките партии.

ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА - „ИЗБОРНА КАМПАЊА“
ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

- 5.4. Со одредбите на член 15 од Законот за изменување и дополнување на изборниот законик¹, меѓу другото утврдена е обврската „Државниот завод за ревизија во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на извештајот од став (1) на овој член е должен да спроведе ревизија. Ревизијата се спроведува од денот на отворањето на трансакциската сметка за изборната кампања до завршувањето на трансакциите на таа сметка“. Имајќи во предвид дека со член 10 од истиот закон извршена е измена на членот 71 од Изборниот законик во кој меѓу другото беше утврдена и обврската за затворање на сметката за изборната кампања односно „Жиро сметката од ставот (1) на овој член се затвора откако ќе бидат исплатени средствата од Буџетот на Република Македонија, односно буџетите на општините и градот Скопје за секој добиен глас на изборите“, со што се остава простор сметката да биде активна (незатворена), да се извршуваат трансакции континуирано, а со тоа и оневозможување на доследно почитување на утврдената обврска на Државниот завод за ревизија за вршење на потребната ревизија. Во исто време ваквата состојба предизвикува неусогласеност и со одредбите на член 26 од Законот за финансирање на политичките партии каде е уредено дека политичките партии може да имаат само една сметка. За надминување на утврдената состојба надлежните органи потребно е да преземат активности за усогласување на наведените одредби и утврдување на рокови за затворање на сметките за изборните кампањи.
- 5.5. Со одредбите на член 8-а и член 74 од Изборниот законик е уреден начинот на постапување и забраните за вршење на вонредни исплати на плати, пензии, социјална помош или други исплати од буџетски средства или средства од јавни фондови. Забраната за нови инвестиции и вонредни исплати исто така е уредена со одредбите на член 11 од Законот за спречување на корупцијата („Службен весник на Република Македонија“ број 28/02; 46/04; 126/06; 10/08; 161/08 и 145/10). Непочитувањето на наведените одредби согласно одредбите на член 179 од Изборниот законик и член 60 од Законот за спречување на корупција предизвикува прекршочна одговорност и соодветна глоба, при што за исто несоодветно постапување утврдена е различна глоба во наведените закони. Неоспорувајќи го правото на надлежните органи за уредување и пропишување на наведената област ревизијата укажува на потребата од усогласување на наведените одредби во наведените закони.
- 5.6. Со одредбите на член 69-а од Изборниот законик е утврден периодот на траење на изборната кампања односно „Изборната кампања започнува 20 дена пред денот на изборите и во првиот и вториот круг на гласање не смее да трае 24 часа пред денот на изборите и на денот на изборите“. Овие рокови претставуваат основа за постапување на учесникот на изборната кампања

¹ „Службен весник на Република Македонија“ број 142/2012.

ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА - „ИЗБОРНА КАМПАЊА“
ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

во делот на одредбите на член 84-б и 85 од наведениот закон кои се однесуваат на изготвување на финансиски извештаи за приходите и расходите на сметката за изборната кампања и тоа:

- од денот на нејзиното отворање до крајот на десеттиот ден од изборната кампања;
- еден ден по завршување на изборна кампања за втората половина од изборната кампања;
- веднаш а најдоцна во рок од 30 дена од денот на завршување на изборната кампања (вкупен финансиски извештај);

Во исто време утврдениот рок (член 85 став 1) за поднесување на вкупниот финансиски извештај за изборната кампања претставува и критериум/краен рок за уплатување на донациите од правни и физички лица за финансирање на изборната кампања. Наведените одредби не целосно го уредуваат траењето на изборната кампања, а пред се изборната кампања во услови кога се појавува поништување на гласањето на одредени избирачки места и повторно прегласување а со тоа и јасно дефинирање на роковите за поднесување на горенаведените финансиски извештаи. Надлежните органи потребно е да преземат мерки и активности за доуредување на наведената состојба во рамките на Изборниот законик.

ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА НА АЛБАНЦИТЕ - ДПА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА - „ИЗБОРНА КАМПАЊА“
ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2014 година

Опис на позицијата	во 000 денари 05.04.- 25.04. 2014
Приходи	
Приходи од донации	226
Вкупно приходи	226
Расходи	
Издатоци за реклама и пропаганда	521
Изнајмување на простор и опрема	162
Вкупно расходи	683
Вкупни приходи - Вкупни расходи	(457)